

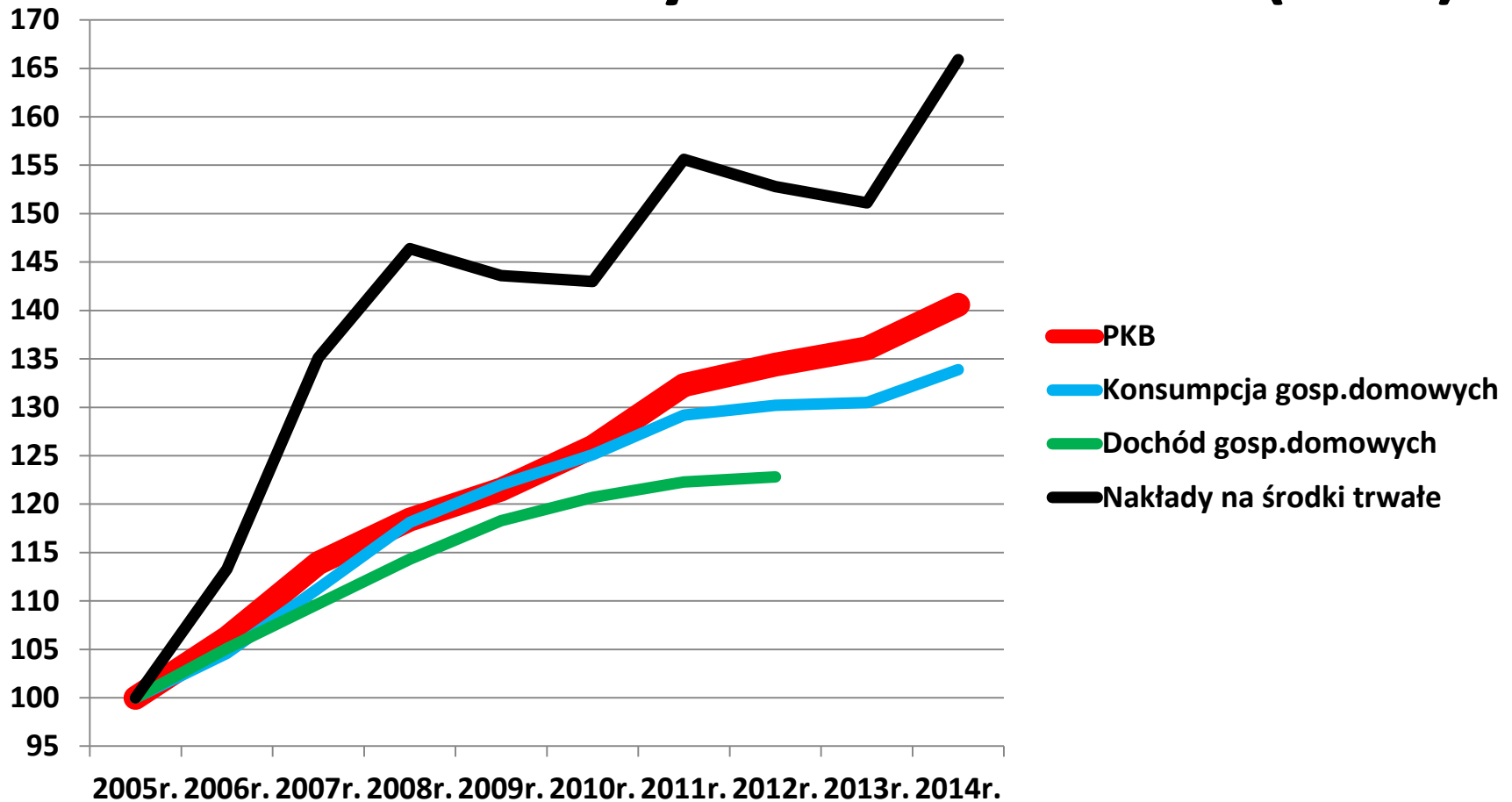

AKADEMIA
LEONA KOŹMIŃSKIEGO

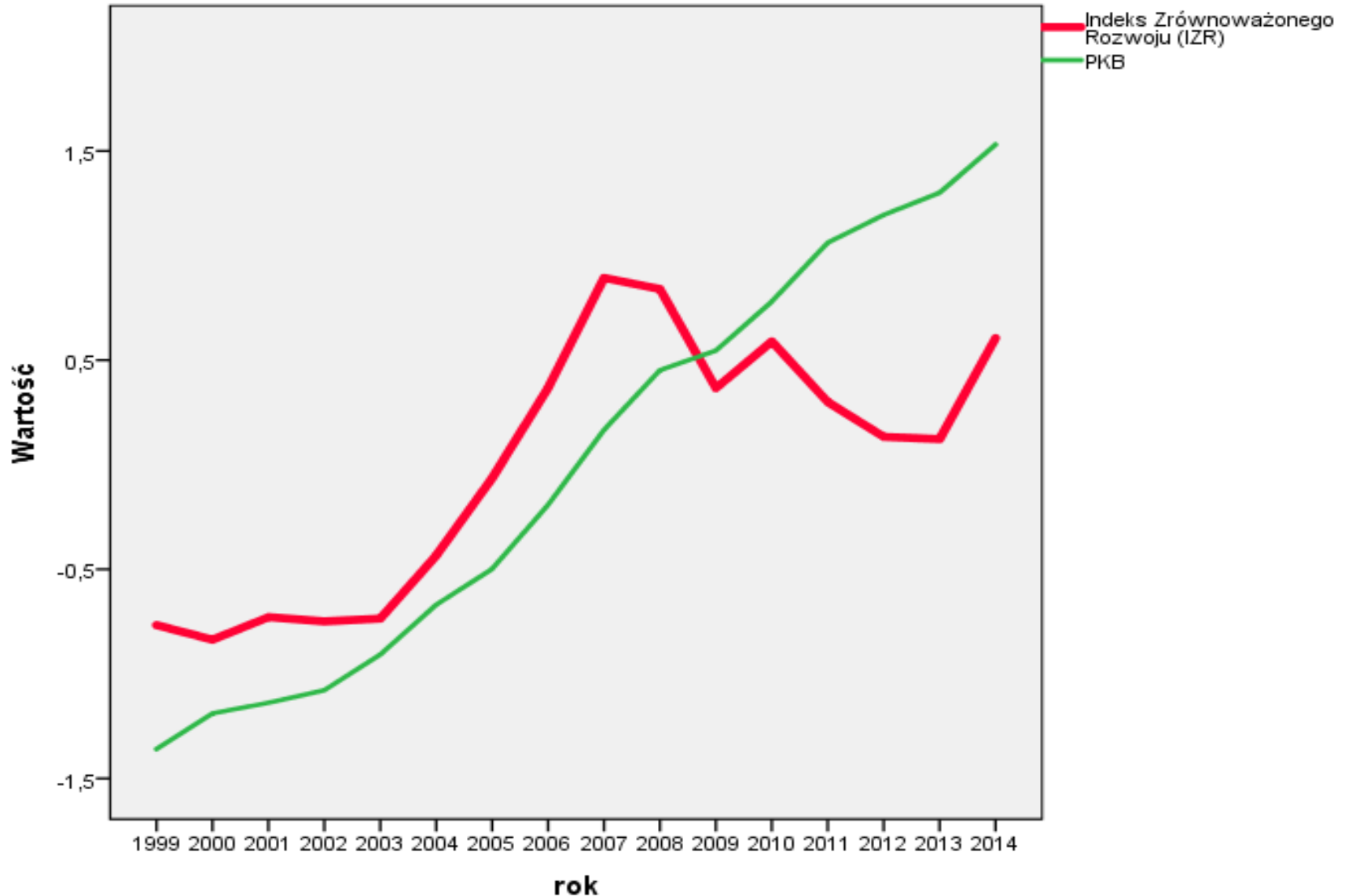
ŚWIADOMOŚĆ EKONOMICZNA POLAKÓW – CO POLACY MYŚLĄ O EKONOMII

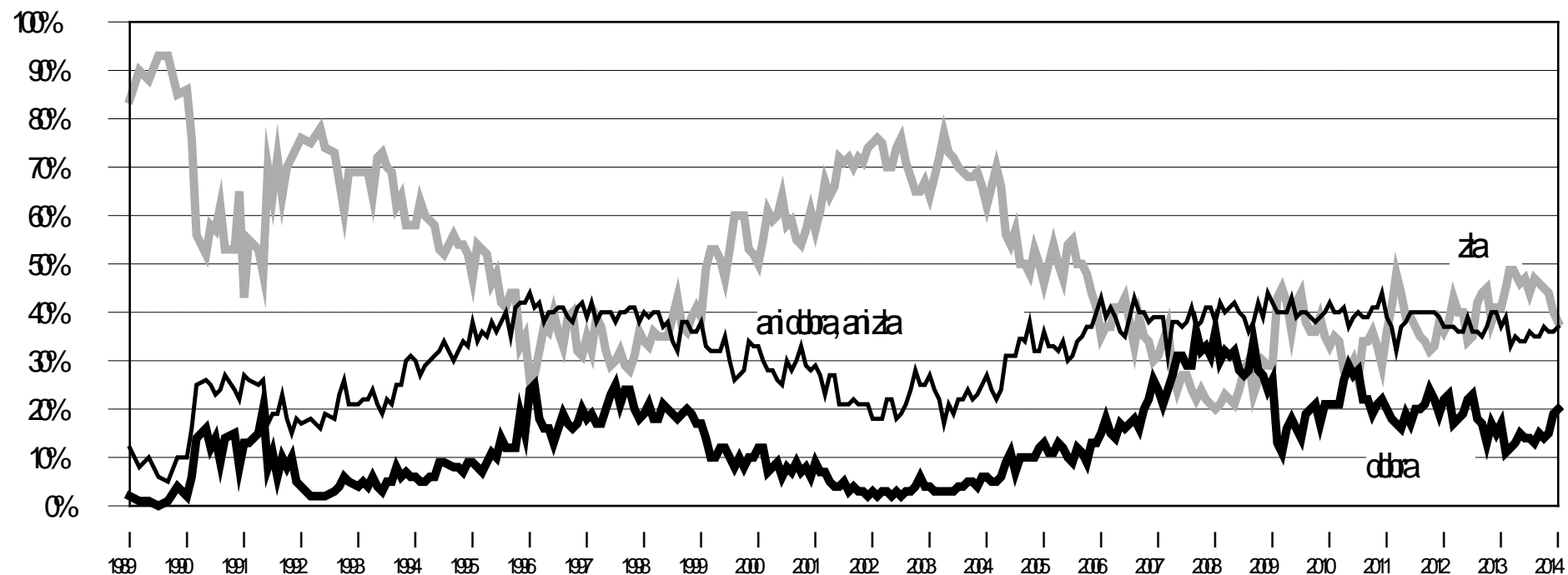
PKB, konsumpcja gosp.dom, dochody gosp.dom i nakłady na środki trwałe 2005-2014 – ceny stałe 2005=100 (GUS)

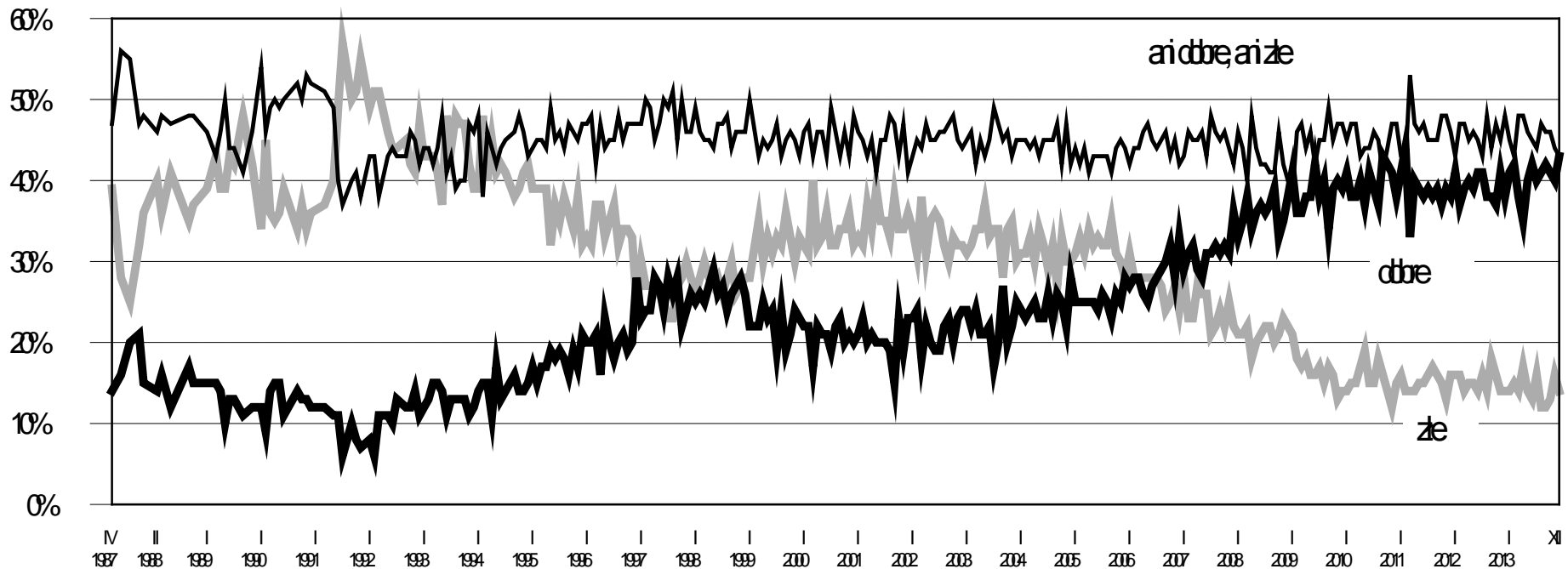
PKB i Indeks Zrównoważonego Rozwoju (ALK), 1999-2014

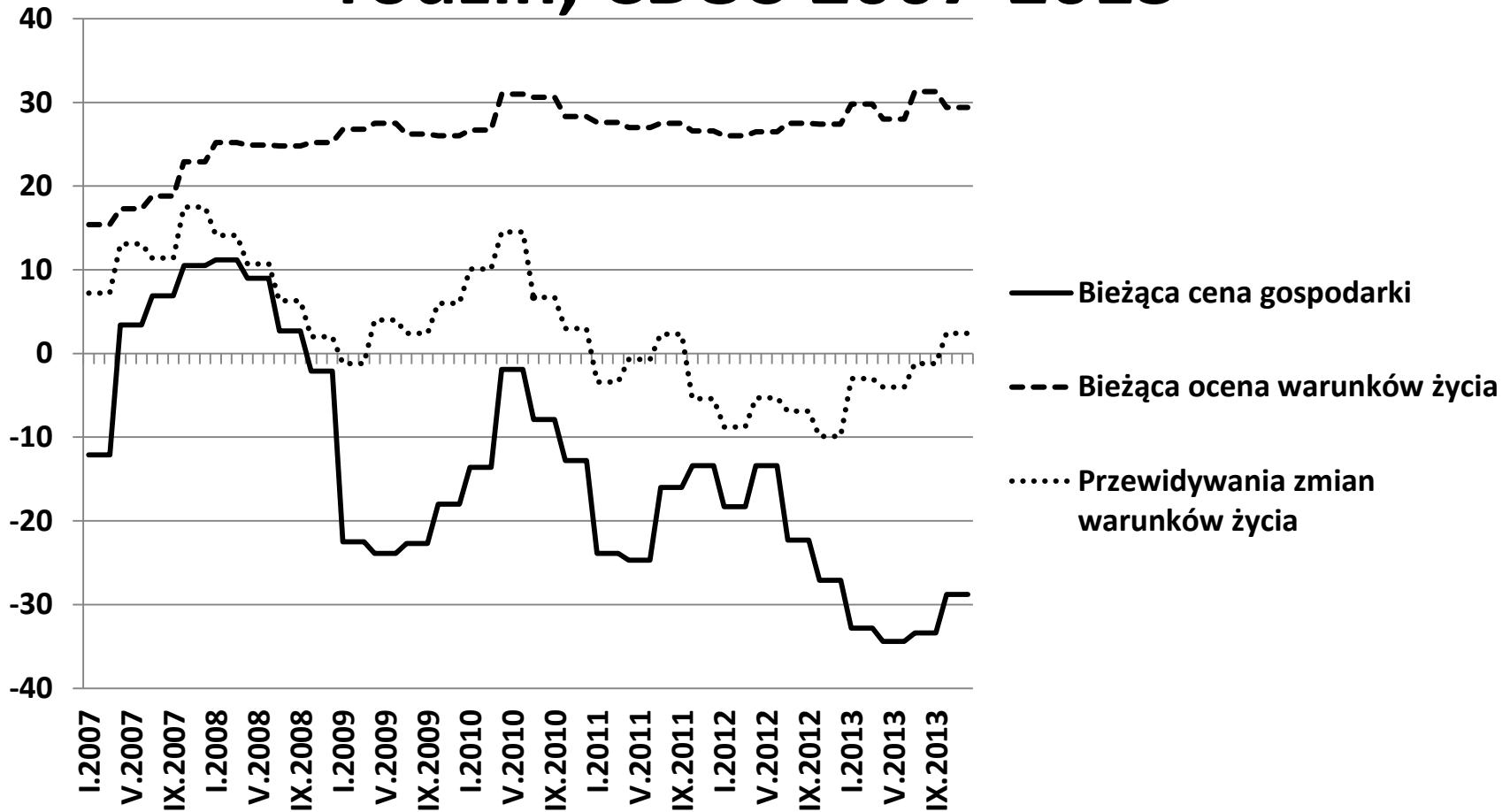
Oceny sytuacji gospodarczej kraju CBOS, 1989-2014

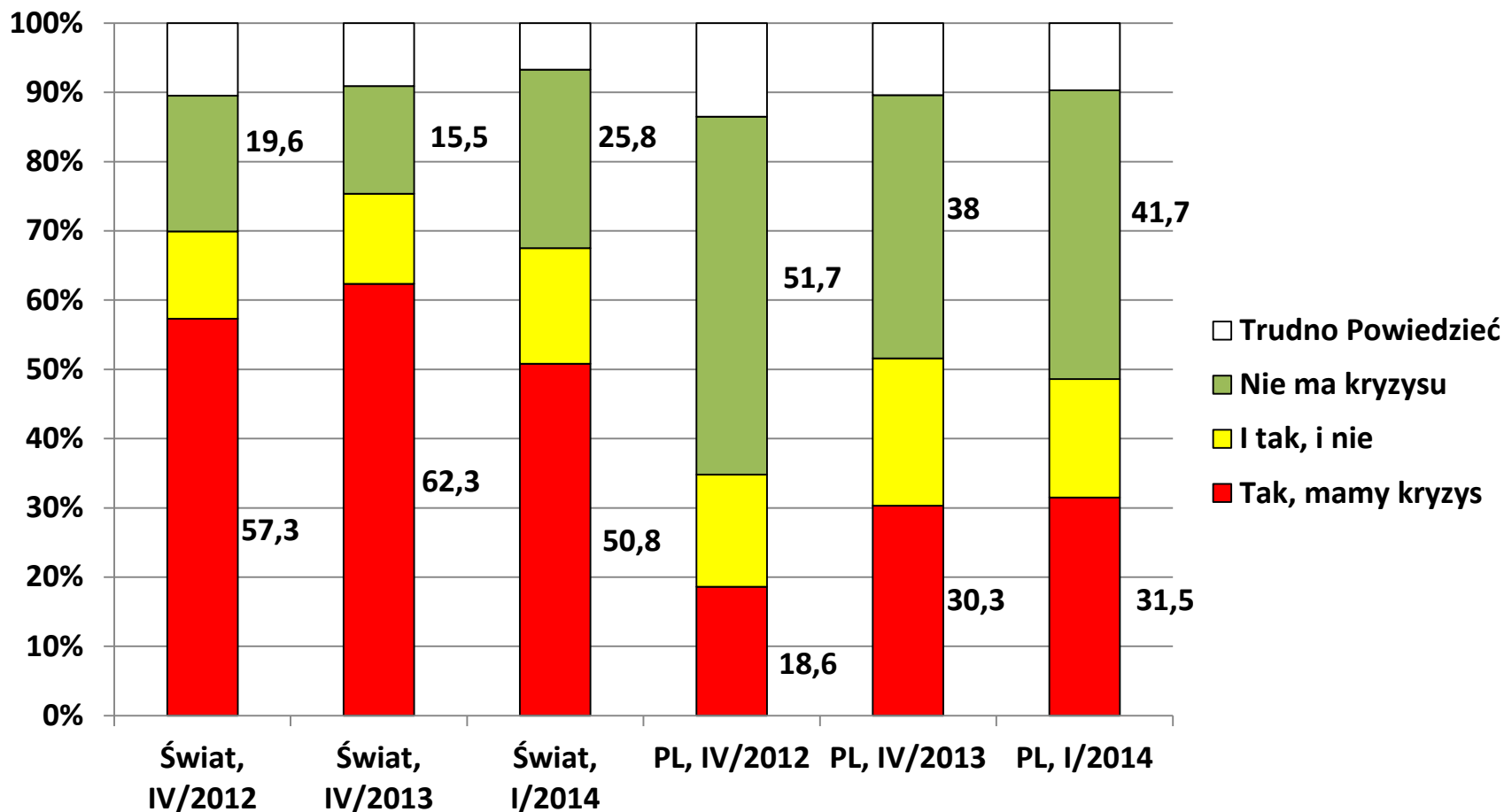
Oceny materialnych warunków życia rodziny CBOS, 1989-2014

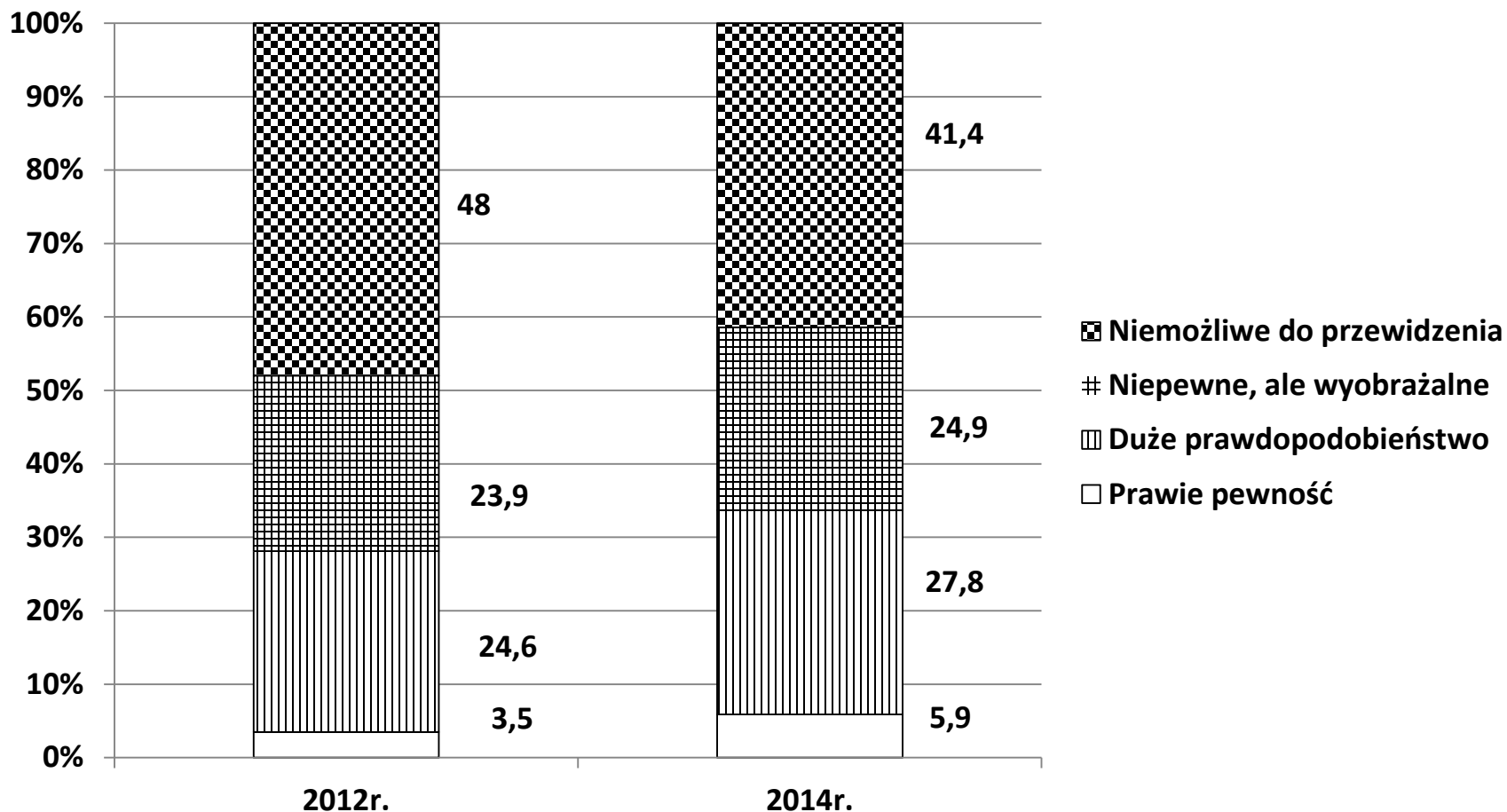
Bieżące oceny sytuacji gospodarczej Polski oraz oceny i przewidywania sytuacji materialnej rodzin, CBOS 2007-2013

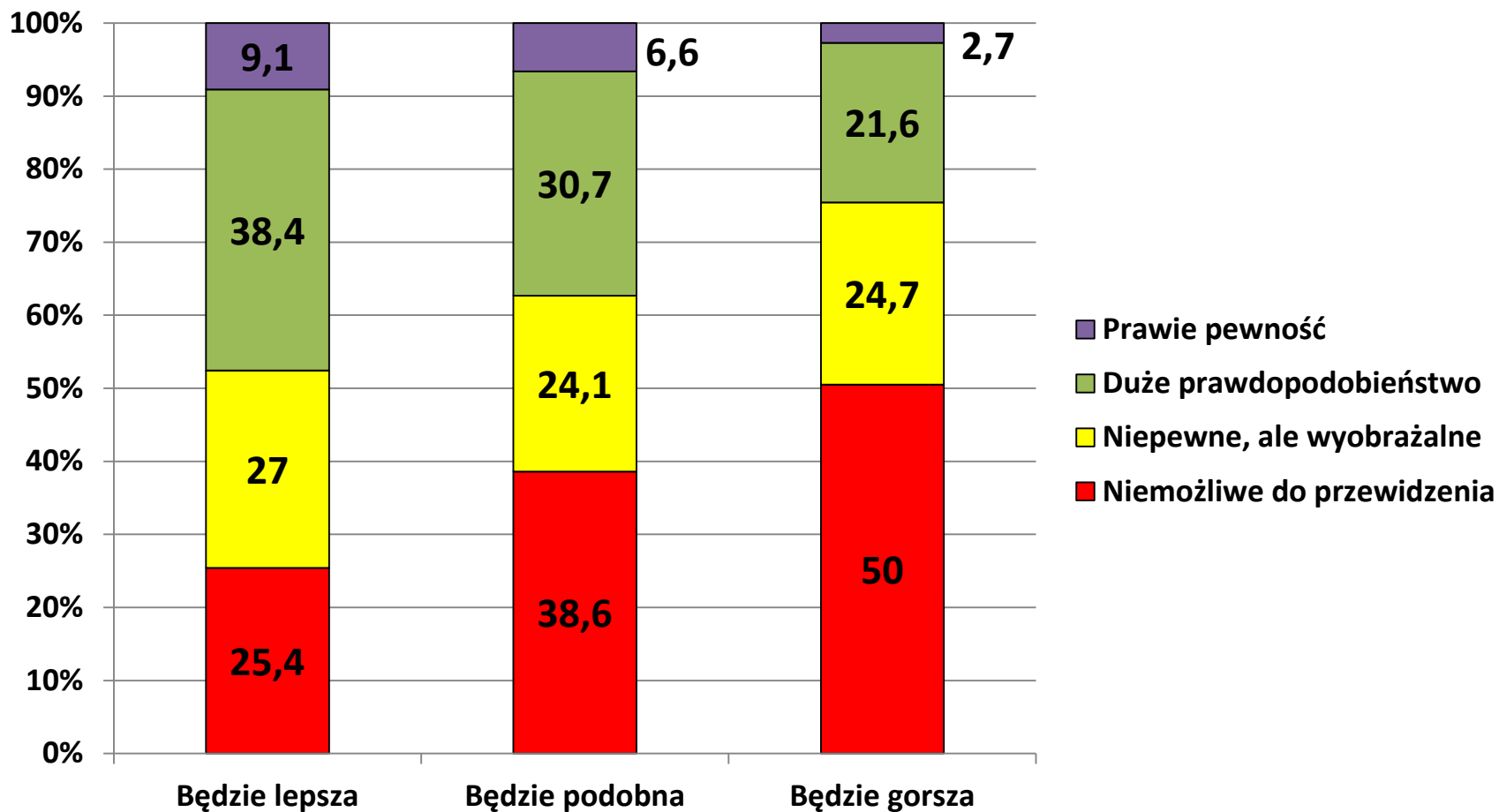
Przekonanie Polaków, że jest kryzys światowy i że nie udało się nam go uniknąć, 2012-14

Deklarowana przewidywalność *versus* niepewność sytuacji materialnej rodziny za trzy lata, 2012-2014.

Deklarowana przewidywalność *versus* niepewność sytuacji materialnej rodziny a kierunek oczekiwanych zmian, 2014.

Pozostałe determinanty niepewności ekonomicznej

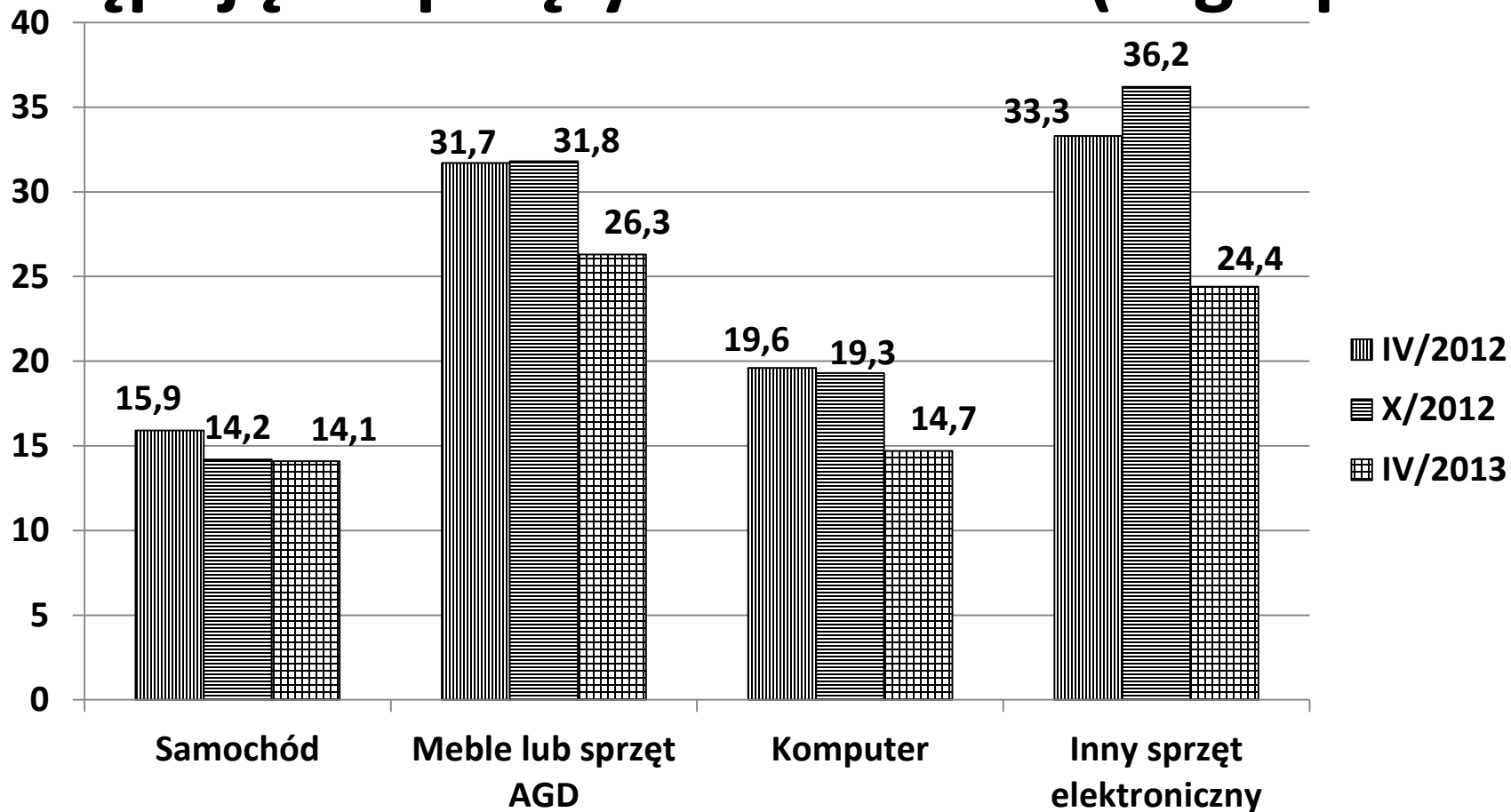
Czynniki wzmagające niepewność:

- praca w nierolniczym sektorze prywatnym (najsilniej),
- wiek,
- zła ocena gospodarki,
- przekonanie, że Polsce nie udało się uniknąć kryzysu.

Czynniki redukujące niepewność:

- dochód (najsilniej),
- wykształcenie.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy w gospodarstwie domowym zakupiono następujące sprzęty? 2012-2013 (% gosp.dom.)

Determinanty konsumpcji dóbr materialnych w ciągu ostatnich 12 miesięcy, 2012

Pozytywne:

- dochód rodziny p.c.,
- ocena warunków życia.

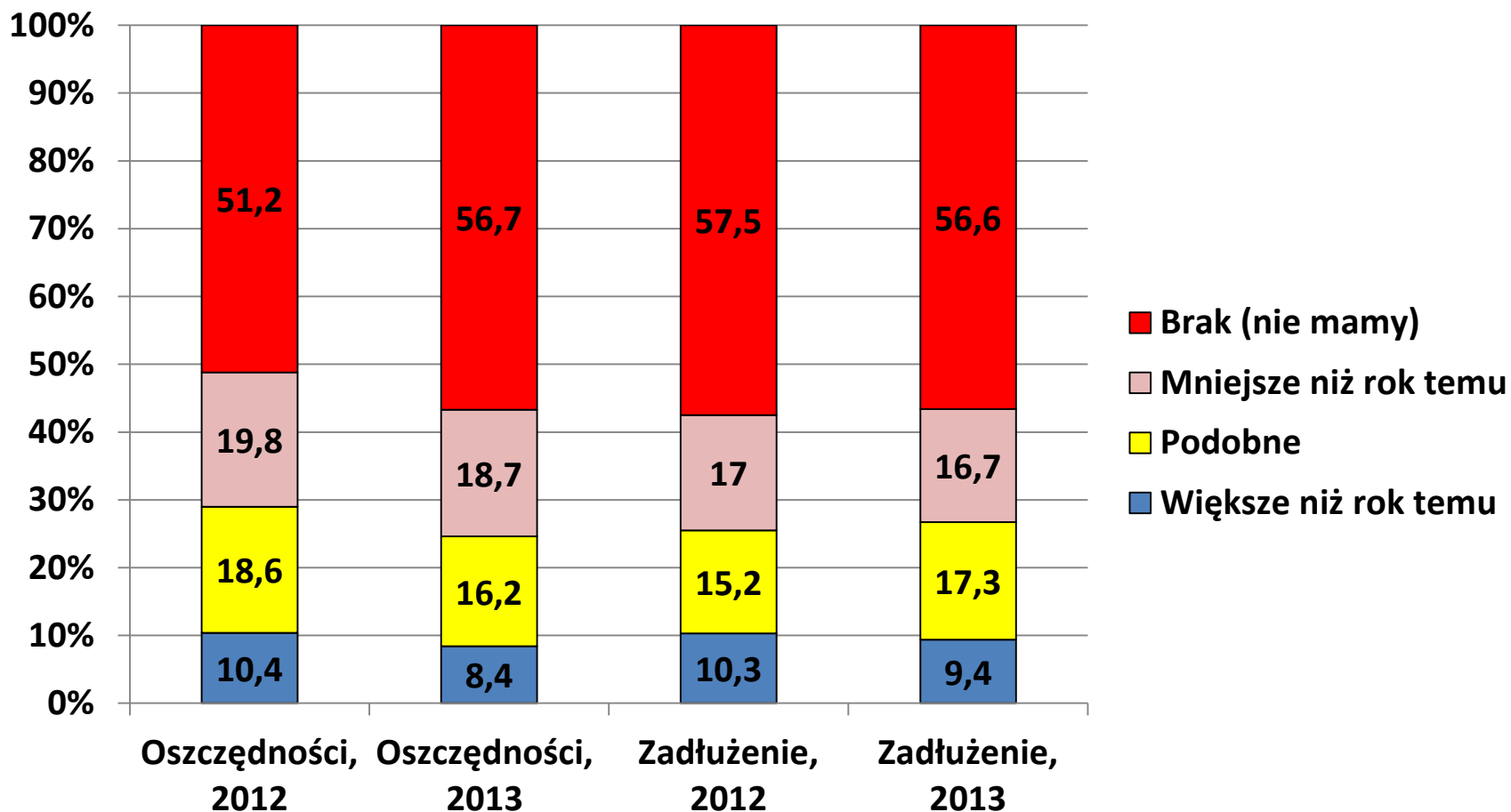
Negatywne:

- wiek,
- niepewność przewidywania warunków życia

Nieistotne:

- płeć,
- wykształcenie,
- ocena stanu gospodarki,
- przewidywania stanu gospodarki,
- przewidywania warunków życia,
- postrzeganie inflacji,
- poglądy n.t. kryzysu.

Gospodarstwa domowe mające oszczędności i długi (kredyty, pożyczki), 2012-2013

Determinanty wzrostu oszczędności, 2012

Pozytywne:

- wyszktałcenie,
- dochód rodziny p.c.,
- ocena gospodarki,
- ocena warunków życia,

Negatywne:

- wiek,
- niepewność
przewidywania
warunków życia.

Nieistotne:

- przewidywania stanu
gospodarki,
- przewidywania
warunków życia,
- poglądy na kryzys,
- postrzeganie inflacji.

Determinanty wzrostu kredytów i pożyczek, 2012

Pozytywne:

- wiek,
- przewidywanie kryzysu w Polsce,

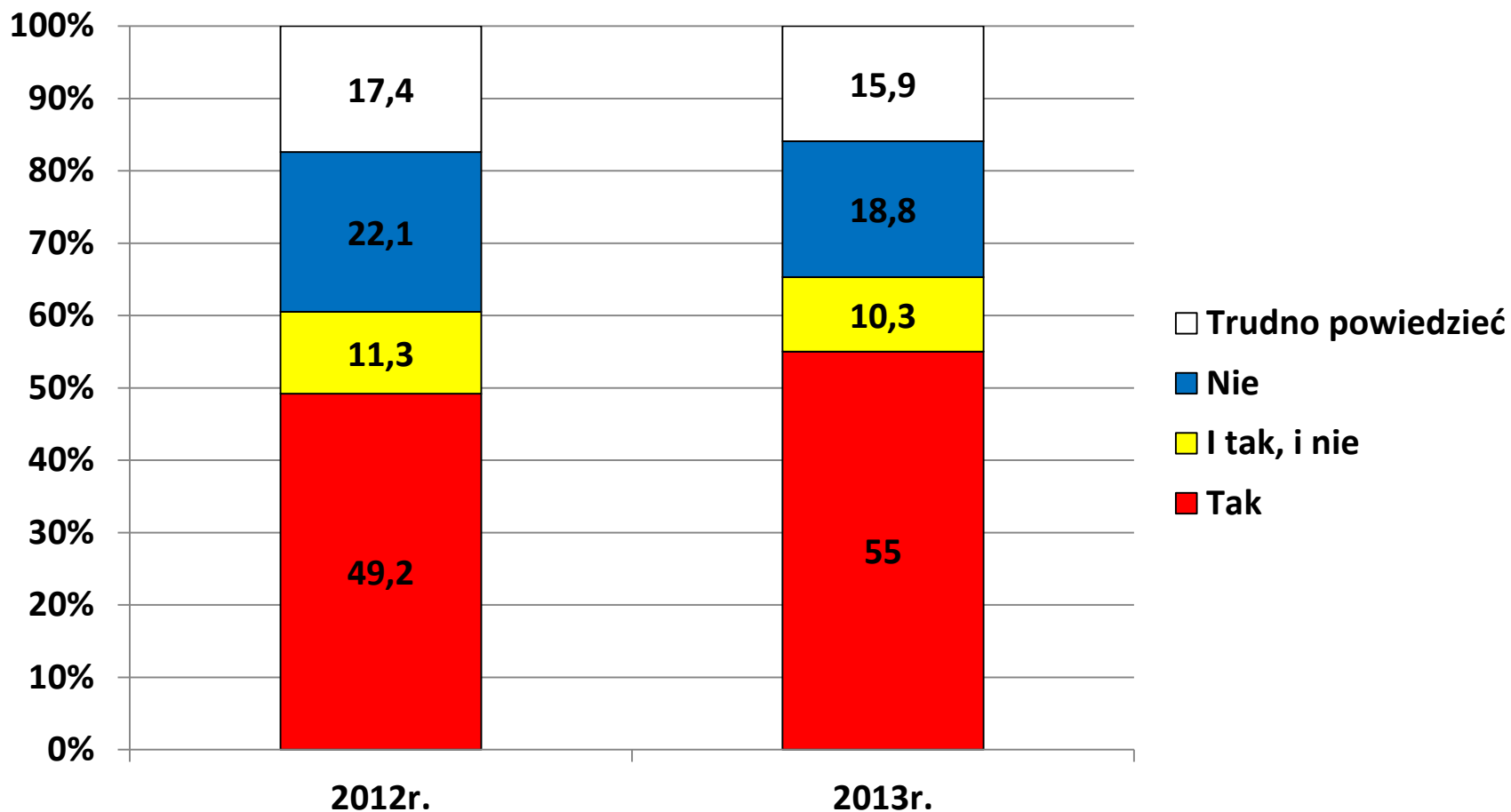
**Negatywne:
nie występują.**

(Ogólnie bardzo słaba predyktywność).

Nieistotne:

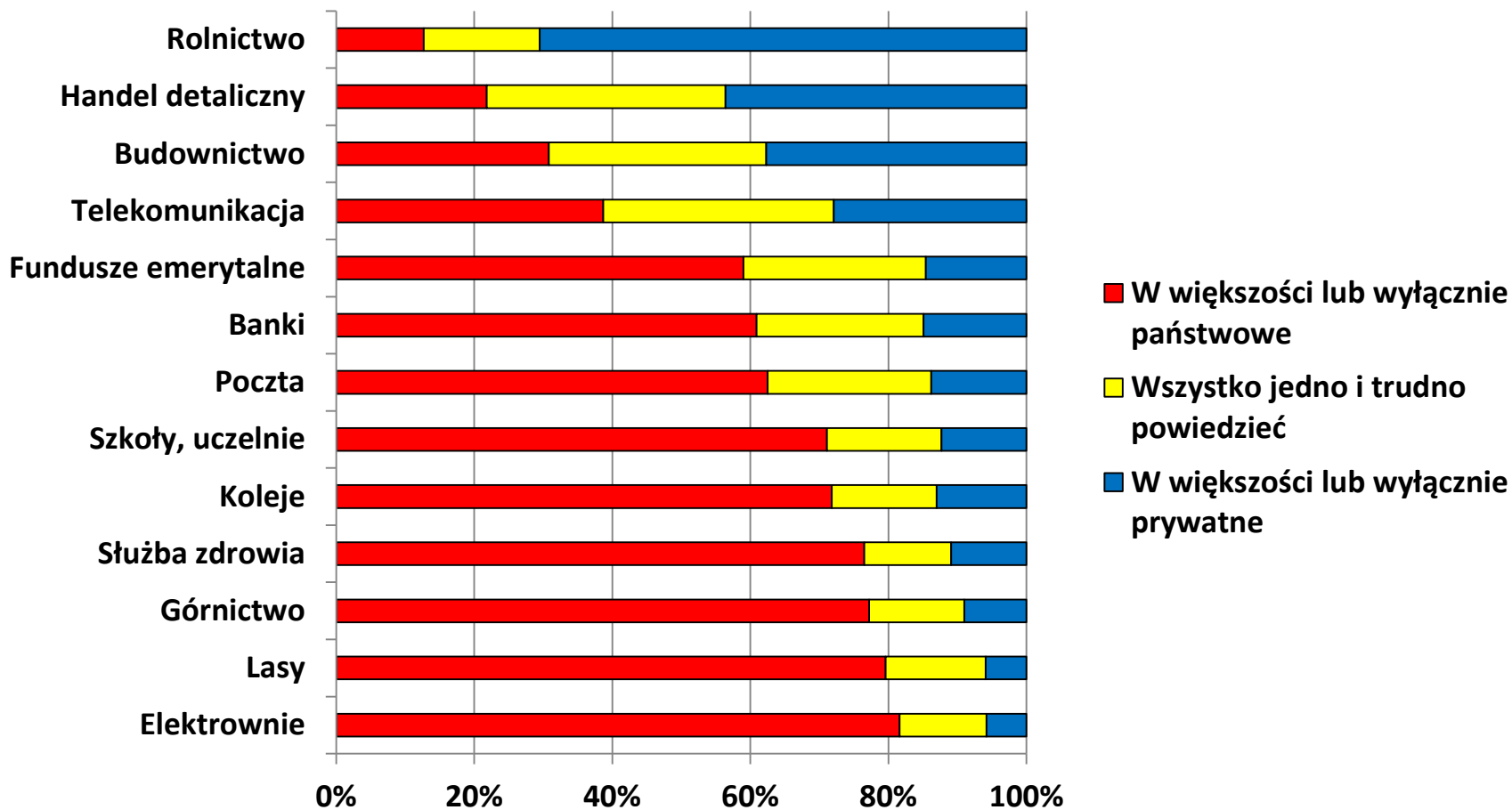
- płeć,
- wykształcenie,
- dochód rodziny p.c.,
- oceny i przewidywania stanu gospodarki,
- oceny i przewidywania warunków życia,
- niepewność przewidywania warunków życia,
- poglądy na kryzys w świecie i UE oraz bieżący kryzys w Polsce
- postrzeganie inflacji.

Przekonanie o tym, że kryzys był spowodowany zbyt małą kontrolą gospodarki przez państwo, 2012-2013

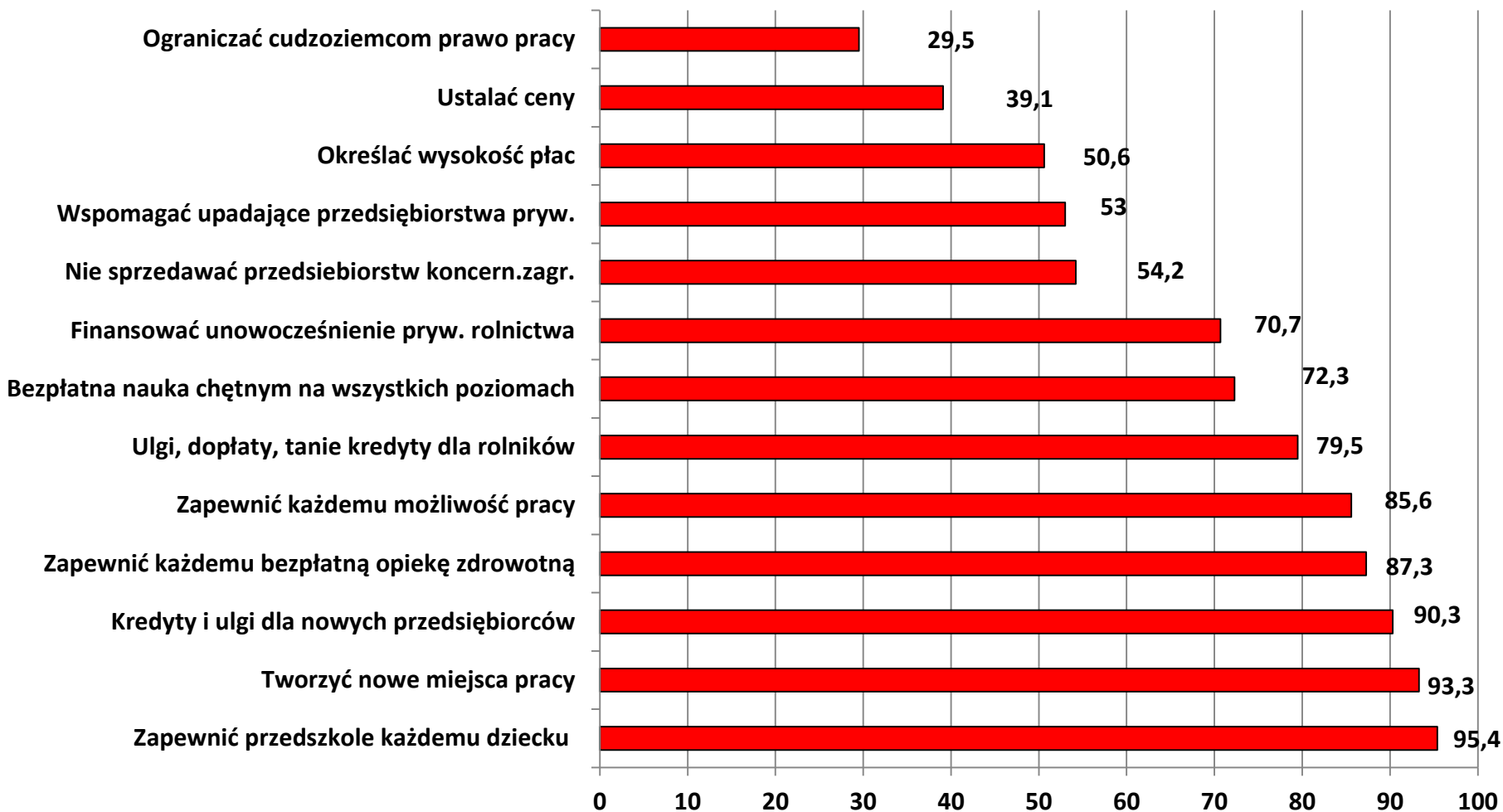

Preferowane formy własności, 2012

(%)

Poparcie dla różnych form interwencjonizmu państwowego, 2012 (%)

Determinanty poparcia dla interwencjonizmu państwowego (a)

1. dla rozbudowanych świadczeń socjalnych

Pozytywne:

-płeć (kobiety).

Negatywne:

-wiek,

-wykształcenie,

-dochód rodziny p.c.,

-dostrzeganie kryzysu w UE,

-kryzys wynikiem patologii gospodarczych.

2. dla wspierania prywatnego sektora

Pozytywne:

-mieszkańcy wsi,

-dostrzeganie kryzysu w UE,

-kryzys wynikiem patologii gospodarczych.

Negatywne:

-wykształcenie.

Determinanty poparcia dla interwencjonizmu państwowego (b)

3. dla ustalania cen i płac przez państwo

Pozytywne:

- wiek,
- mieszkańcy wsi,
- dostrzeganie kryzysu na świecie,
- dostrzeganie kryzysu w UE,
- kryzys wynikiem patologii gosp.

Negatywne:

- płeć (mężczyźni),
- wykształcenie,
- dochód rodziny p.c.,
- nierolniczy sektor prywatny.

2. dla izolacjonizmu

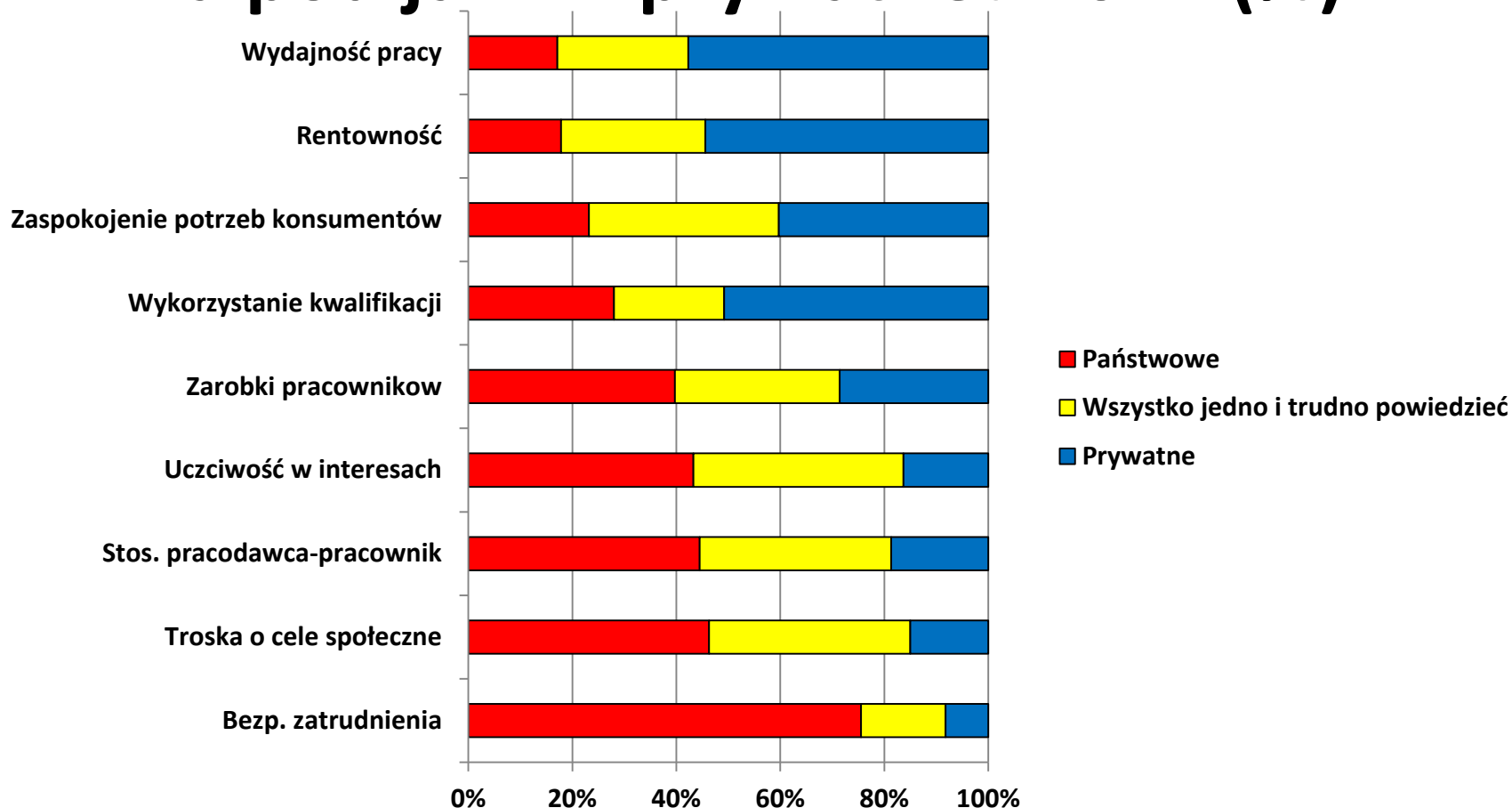
Pozytywne:

- wiek,
- dostrzeganie kryzysu na świecie,
- dostrzeganie kryzysu w UE,
- kryzys wynikiem patologii gospodarczych.

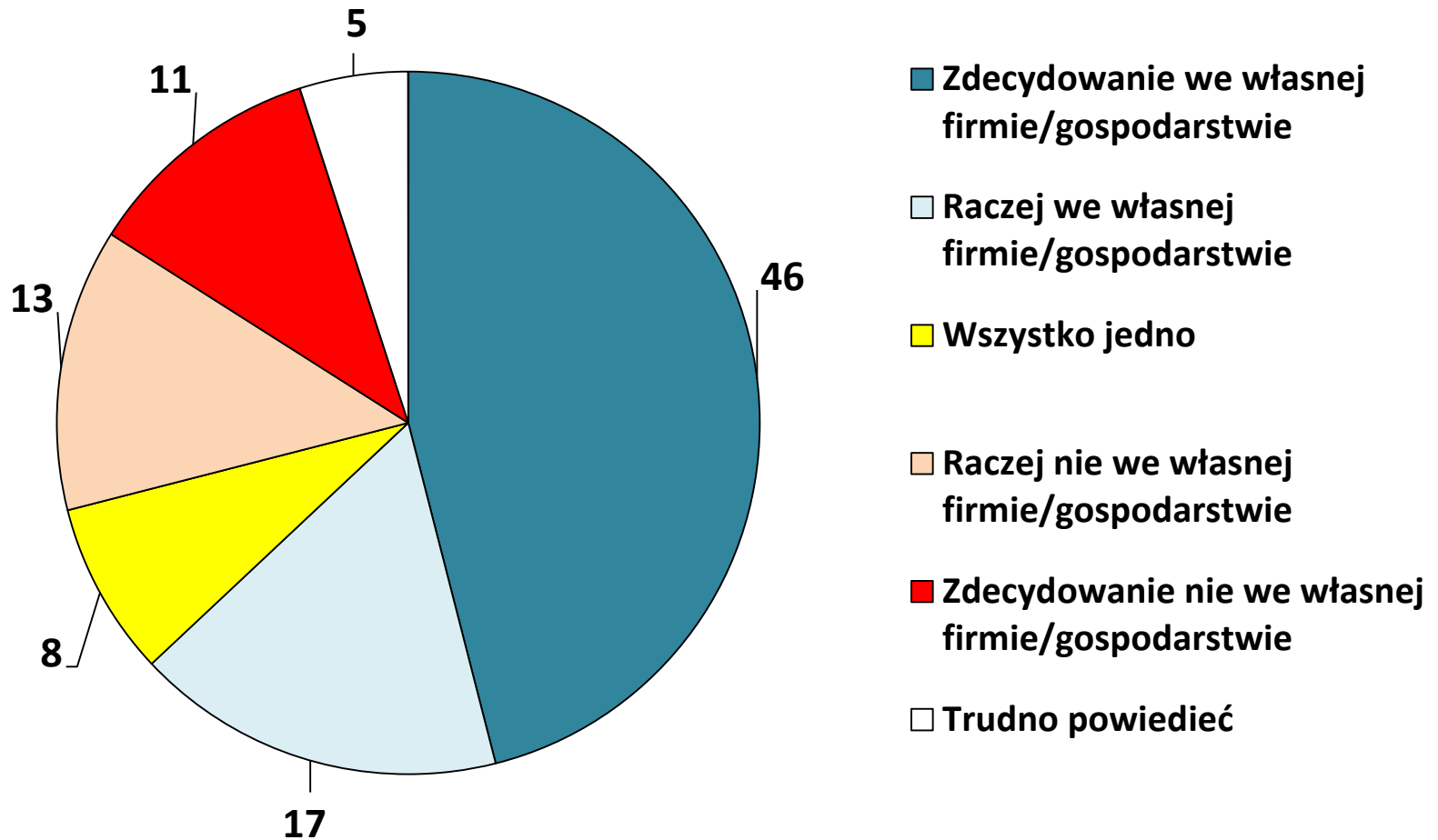
Negatywne:

- wykształcenie.

Pod jakimi względami lepsze są przedsiębiorstwa państwowe, a pod jakimi prywatne? 2012 (%)

Preferencje dotyczące pracy, 2012 (%)

Determinanty chęci pracy we własnej firmie/gospodarstwie

Pozytywne:

- obawa utraty pracy,
- zadowolenie z pracy właścicieli i współwłaścicieli firm,
- zadowolenie z pracy w rodzinnym gospodarstwie rolnym.

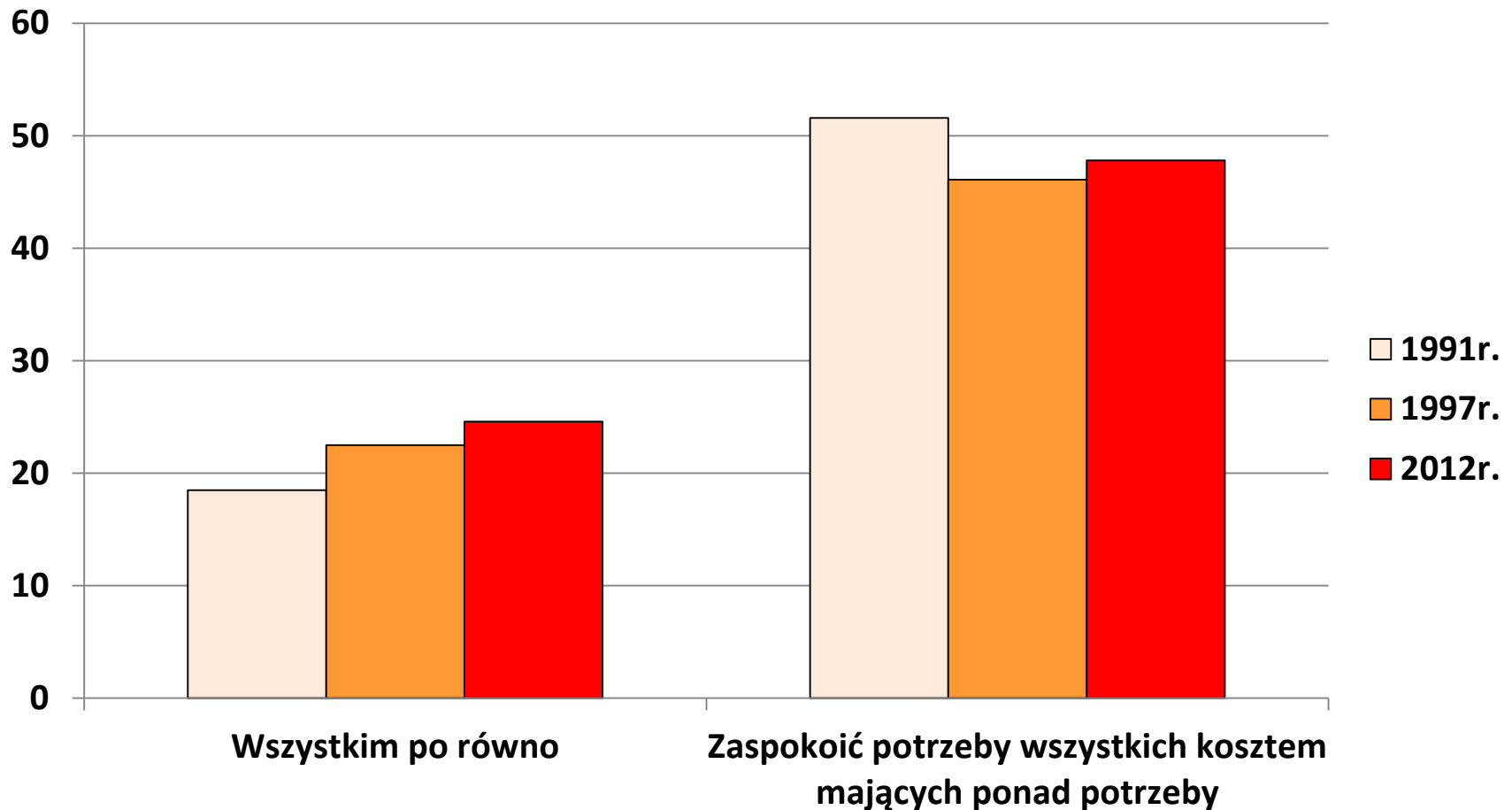
Negatywne:

- płeć (kobieta).

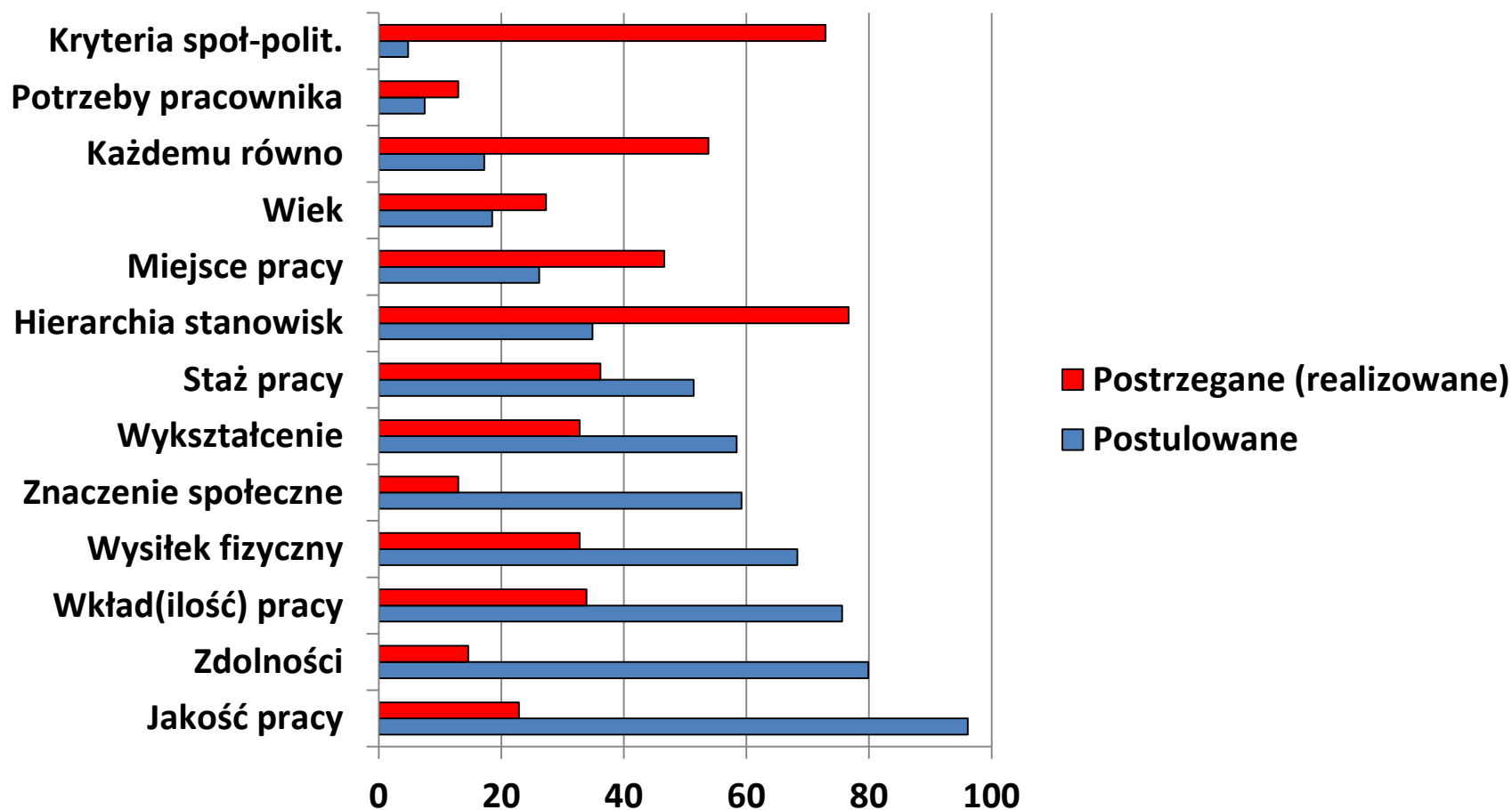
Nieistotne:

- wiek,
- wykształcenie,
- dochód,
- oceny i przewidywania sytuacji materialnej
- wieś-miasto,
- własna firma,
- własne gosp. rolne,
- zadowolenie z pracy,
- poglądy n.t. kryzysu.

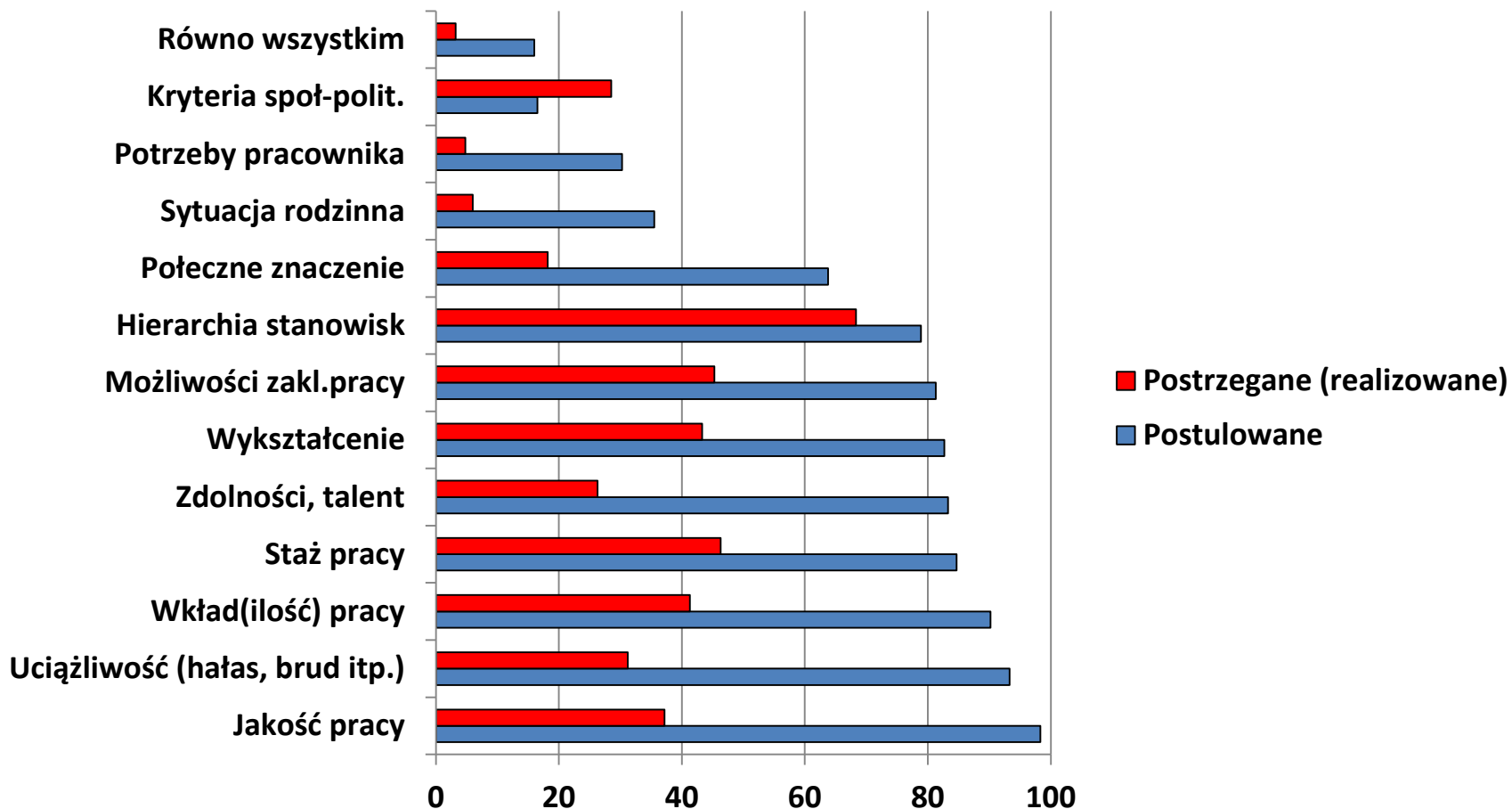
„Prymitywny egalitaryzm” (zasady podziału bogactwa i dochodów uważane za sprawiedliwe), 1991-2012 (% akceptacji)

Kryteria zarobków postulowane i postrzegane jako realizowane, 1988 (%)

Kryteria zarobków postulowane i postrzegane jako realizowane, 2012 (%)

Stosunek Polaków do demokracji wolnorynkowej, 2012

Czy demokracja jest najlepszym z możliwych systemów politycznych?	Czy ogólnie rzecz biorąc, prywatna gospodarka wolnorynkowa jest lepszym, czy gorszym systemem niż socjalistyczna, państwowa gospodarka planowa?			
	Lepszym	Obie mają tyle samo zalet co wad + trudno powiedzieć	Gorszym	Ogółem
Tak	Demokraci, zwolennicy gospodarki kapitalistycznej: 27,2	Demokraci ambiwalentni ekonomicznie: 25,9	Demokraci, zwolennicy gospodarki socjalistycznej: 5,8	Demokraci ogółem: 58,9
Trudno powiedzieć	Politycznie ambiwalentni zwolennicy gospodarki kapitalistycznej: 3,8	Politycznie i ekonomicznie ambiwalentni: 17,2	Politycznie ambiwalentni zwolennicy gospodarki socjalistycznej: 4,6	Politycznie ambiwalentni ogółem: 25,6
Nie	Antydemokraci, zwolennicy gospodarki kapitalistycznej: 4,1	Antydemokraci, ekonomicznie ambiwalentni: 8,3	Antydemokraci, zwolennicy gospodarki socjalistycznej: 3,1	Antydemokraci ogółem: 15,5
Ogółem	Zwolennicy gospodarki kapitalistycznej ogółem: 35,1	Ekonomicznie ambiwalentni: 51,4	Zwolennicy gospodarki socjalistycznej ogółem: 13,5	Ogółem: 100,0

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ